

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Schválil: plk. Ing. David Pouč
Ředitel HZS Královéhradeckého kraje

V Hradci Králové dne 29. 11. 2024

POVODNĚ A DOPADY TLAKOVÉ NÍŽE „BORIS“ NA ÚZEMÍ KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE Z POHLEDU HZS KRAJE

OBSAH

1. Přípravné a zabezpečovací práce při přípravě na řešení následků povodní/tlakové níže Boris

- Distribuce výstrah ČHMÚ v rámci kraje probíhala cestou krajského operačního a informačního střediska (dále jen „KOPIS“), tak jak je to v těchto případech obvyklé. Rovněž touto cestou byly distribuovány informace od ústřední povodňové komise, či další související zápisy a informace na starosty obcí a členům štábu ředitele HZS Královéhradeckého kraje (dále jen „HZS HKK“).
- V souvislosti s přípravou na avizovanou povodňovou situaci byly dne 12.9. v 9.40 ověřeny kontakty, přístupy a funkčnost modulu Žurnál v aplikaci IKIS3 u všech příslušníků jmenovaných ředitelem HZS HKK do štábu ředitele HZS kraje.
- Samotný štáb ředitele HZS HKK (dále jen „štáb“) byl svolán dne 13. 9. 2024, přičemž byly nad rámec složení štábu přítomni všichni aktuálně sloužící řídící důstojníci a ředitelé územních odborů. Na tomto štábu byly rozděleny základní úkoly a naplánována dostupnost členů pracovních skupin a podskupin.
- V rámci přípravných prací byla založena tzv. vnitropodniková zakázka "POVODNĚ" pro účely sledování nákladů spojených s opatřeními v souvislosti s povodňovou situací v ČR. Informace o této zakázce byla rozeslána zadavatelům v rámci HZS HKK včetně všech doplňujících informací.
- Dále byly zahájeny práce spojené s přípravou techniky, včetně funkčních zkoušek a dotankování všech vozidel a zásob do plných stavů. Byla ověřena funkčnost mobilní čerpací stanice SIGMA MČS 400, kterou má HZS HKK v ochraňování od SSHR a rovněž proběhla příprava HSF Somati.
- V rámci přípravy protipovodňových opatření došlo k rozhodnutí o navýšení počtu připravených zásob plných protipovodňových pytlů, které má k dispozici HZS HKK v rámci skladovacích prostor na letišti v Hradci Králové. Dále byly zaktualizovány počty a přerozděleny aktuální zásoby protipovodňových pytlů na jednotlivé UO a překontrolovány skladové zásoby protipovodňových prostředků a prostředků pro následné práce typu ženívní nářadí a vysoušeče. K datu 12.9. bylo v rámci HZS HKK k dispozici přes 6000 pytlů s pískem a cca 1000 naplněných pytlů naložených na požární technice, či na paletách ve skladech.
- V rámci přípravných opatření bylo v návaznosti na videokonferenci štábů zažádáno o 9800 ks pytlů, na základě požadavku ORP, pro distribuci v rámci kraje.
- Dále byla ověřena dostupnost písku a těžké techniky u subjektů vedených v IS Argis a také ve spolupráci s jednotlivými ORP.
- Od 12. 9. byla rovněž nad rámec běžných činností zřízena pohotovost pro dostupnost příslušníků z řad ochrany obyvatelstva a krizového řízení, a to jak na krajském ředitelství, tak i v rámci územních odborů, která trvala až do 18.9.
- Dle platného pokynu ředitele HZS HKK započaly přípravné práce na navýšení početních stavů na KOPIS, což v případě výstrahy na extrémní stupeň čítá celkem 11 příslušníků, tedy 6 osob navíc.
- V rámci příprav na povodňovou situaci byly zrušeny aktivity, které nesouvisely s udržením akceschopnosti. Dále bylo nutné z důvodu doplnění početních stavů přerušit kurz NZP, který v danou chvíli pořádal HZS HKK ve vlastním výcvikovém zařízení.
- Od 14.9. byly na všech stanicích HZS HKK navýšeny početní stavy do tzv. plného stavu. Tento stav trval do 17.9.
- Průběžně byly plněny úkoly a požadavky vzniklé a zaslané ze strany MV GRH HZS ČR, které souvisely se zjišťováním dostupnosti komodit v rámci HZS krajů, zřízení stálé pracovní skupiny štábu ředitele, účast na pravidelných videokonferencích ředitelů HZS krajů a generálního ředitelství, či videokonferencí štábů HZS krajů se štábem MV GRH HZS ČR.

- V rámci činností povodňových komisí byli příslušníci HZS HKK pravidelně zváni na zasedání, a to jak za krajskou povodňovou komisi, tak i za povodňové komise ORP tam kde jsou příslušníci stálými členy. Na zbylé povodňové komise byly ze strany HZS HKK vysláni příslušníci jako další členové, tak aby byla zajištěna kontinuita předávání informací oběma směry.
- Přehled zasedání povodňových komisí po jednotlivých dnech:
 - **11. 9.** ORP Hradec Králové
 - **12. 9.** Královéhradeckého kraje a dále ORP Nová Paka, Nový Bydžov, Nové Město nad Metují, Dobruška, Hořice, Broumov, Rychnov nad Kněžnou,
 - **13. 9.** Královéhradeckého kraje a dále ORP Dvůr Králové n. Labem, Hradec Králové, Nový Bydžov, Nová Paka, Nové Město nad Metují,
 - **14. 9.** Královéhradeckého kraje a dále ORP Dobruška, Nové Město nad Metují, Trutnov, Náchod, Broumov, Hořice, Hradec Králové,
 - **15. 9.** Královéhradeckého kraje a dále ORP Dobruška, Jaroměř, Broumov, Hradec Králové,
 - **16. 9.** Královéhradeckého kraje a dále ORP Dobruška, Hradec Králové, Broumov, Jaroměř,
- V rámci přípravy území docházelo k budování protipovodňových opatření na základě rozhodnutí samosprávních celků na úrovni jednotlivých obcí. Mezi nejexponovanější místa v rámci příprav lze označit území v okolí povodí Labe na horní části toku a v rámci katastru statutárního města Hradec Králové. Přípravu na povodňový stav řešily rovněž obce, které jsou v blízkosti Tiché Orlice, Divoké Orlice a Metuje.
- Vyhlášené povodňové stavy po jednotlivých dnech:
 - **13. 9.** III. SPA Labe-Labská, III.SPA Labe-Vestřev, III.SPA - Kocbeřský potok, II.SPA Úpa-Trutnov, II.SPA Labe-Les Království,
 - **14. 9.** III. SPA: celé území ORP Trutnov, Úpa-Zlích, Metuje úsek Česká Metuje-Bezděkov nad Metují, II. SPA Labe, Hradec Králové, III. SPA Labe-Jaroměř. III. SPA Orlice-Čermná nad Orlicí, III. SPA Orlice – Týniště nad Orlicí,
 - **15. 9.** III. SPA: celé území ORP Nové Město nad Metují, Metuje – Hronov a Česká Metuje, Náchod, Velké Poříčí, II. SPA Orlice – Doudleby nad Orlicí, II. SPA Labe, Hradec Králové, III. SPA Labe-Jaroměř. III. SPA Orlice-Čermná nad Orlicí, III. SPA Orlice – Týniště nad Orlicí,
 - **16. 9.** III. SPA: Labe – Hradec Králové, Orlice – Týniště nad Orlicí, Čermná nad Orlicí II. SPA Metuje – Krčín,
 - **17. 9.** II. SPA Tichá Orlice – Čermná nad Orlicí, Labe – Hradec Králové,

- Vzhledem k současně probíhající větrné bouři způsobené tlakovou níží Boris byly jednotky požární ochrany obcí informovány cestou velitelů stanic o připravovaných opatřeních a případných nasazeních v rámci Královéhradeckého kraje.
- V rámci problémových lokalit bylo řešeno provizorní přemostění komunikace do Špindlerova Mlýna (monitoring daného místa), a objízdné trasy pro techniku JPO. Dále pak byl řešen výpadek elektrické energie ve Vrchlabí a nutnost zajištění NZEE pro místního provozovatele vodovodů, a to v termínu 15. – 16. září 2024. Zajištění nouzového zásobování bylo provedeno pomocí KEC 88, který má HZS Královéhradeckého kraje v ochraňování od SSHR.
- Dále byl dne 13. 9. řešen na žádost NOPIS výpadek vysílače digitální sítě v lokalitě Trutnov, Horní Staré město, kde se jednalo o dopravu servisního technika k vysílači.
- Činnost štábu byla ukončena dne 19. 9. 2024 kdy některé úkoly spojené s povodňovou situací řešilo KOPIS prostřednictvím krajského řídicího důstojníka.

2. Záchranné práce a ochrana obyvatelstva

2.1. Základní statistické údaje

Počet evidovaných mimořádných událostí (HZS/JSDHO, HZSP, JSDHP)	1 276
Odhadovaná plocha zasaženého území kraje	1586 km²
Odhadovaný počet zasažených obyvatel kraje	45 000
Odhadovaný počet zasažených obydlí	11 200
Počty zachráněných osob z toho pomocí let. techniky	0
Počty evakuovaných osob	306
Počty zraněných hasičů v průběhu povodní (HZS/JSDHO, HZSP, JSDHP)	1
Celkový počet nasazených hasičů (HZS/JSDHO, HZSP, JSDHP) ¹⁾	1 544
Celkový počet nasazené techniky (HZS/JSDHO, HZSP, JSDHP) ²⁾	386
Celkový počet osobo hodin u zásahu (HZS/JSDHO, HZSP, JSDHP) ³⁾	18 365

Pozn:

- 1) Uvádí se individuální osoby (každá osoba se započte pouze jednou),
- 2) Uvádí se individuální kusy mobilní požární techniky
- 3) Uvádí se celkový počet hodin všech hasičů

2.2. Nasazené síly a prostředky

- Počet jednotek PO zapojených do mimořádných událostí bylo celkem 183, z toho byly zapojeny všechny jednotky JPO I v rámci HZS HKK.
- Na území Královéhradeckého kraje nebyly nasazený žádné odřady z jiných krajů.
- Na žádost NOPIS došlo k vyslání odřadů:

TYP ODŘADU	MÍSTO NASAZENÍ	TECHNIKA	POČET OSOB CELKEM	DATUM NASAZENÍ
velkoobjemové čerpání	MSK, Bohumín	VEA, CAS20, DA 2x, NA, ANK 2x, KCE 2x, KHD 1x, PK 1x	16	18.9. - 22. 9.
psychosociální pomoc	OLK, Jeseník	VEA Škoda Kodíaq	3	20. - 23.9., 25.-28.9., 27.-30.9.,

odklízení materiálu	MSK, Krnov	ANK Tatra 815	14	20.9. - 9.10.
odklízení materiálu	OLK, Jeseník	ANK Actros, nakladač Bobcat, OA 8 MB Vito	22	22.09. - 6.10.

- V rámci spolupráce se základními a ostatními složkami IZS docházelo nejčastěji na straně PČR k zajištění evakuovaných objektů, uzavírek komunikací a dalších úkolů. Dále pak byla využita pomoc ze strany ZZS k ošetřování drobných zranění.
- Dále bylo v rámci spolupráce využito poskytování psychosociální pomoci formou intervencí jednotlivých složek a NNO.
- Využití materiálu z centrálních zásob HZS a SSHR
 - 100 ks vysoušečů,
 - 12 100 ks protipovodňových pytlů,
 - 10 plniček pytlů

2.3. Základní časový snímek záchranných prací

- Nejhorší situace spojená s nárůstem vodní hladiny byla z pohledu HZS HKK spojena s vodním tokem Labe, v oblasti Špindlerova Mlýna, kde reálně hrozilo poškození provizorního mostu.
- Dále pak došlo k velmi rychlému nárůstu vodní hladiny na vodním toku Stěnova, což způsobilo vážné komplikace v lokalitě obcí Meziměstí, Hynčice, Olivětín, Heřmánkovice, městu Broumov a v obci Otovice. Z uvedených bylo nutné některé obyvatelé domů evakuovat.
- V oblasti ORP Broumov bylo v neděli 15. září nasazeno nejvíce SAP z okolních obcí a rovněž zde byly vyslány jednotky s méně zasažených částí kraje jako například odřad z UO Jičín a UO Hradec Králové. Rovněž se většina volných SAP soustředilo k návozu protipovodňových pytlů z nezasazených lokalit ve prospěch tohoto ORP.
- Vzhledem k rozsahu mimořádných událostí bylo nutné přistoupit k rozdělení území na menší celky, tak aby systém řízení nasazení SAP byl dostatečně efektivní. Tyto celky byly většinou na území maximálně dvou sousedních obcí a na řízení nasazených jednotek byly nasazení příslušníci z řad velitelů stanic, kteří byli do této oblasti vysláni nad rámec sloužících řídících důstojníků.
- Ve městě byl pak zřízen štáb, který v dané lokalitě koordinoval řešení celé situace. Složení štábu odpovídalo povodňové komisi ORP, přičemž byly přizvány další osoby řešící danou situaci.
- Mezi další místa, kde došlo vlivem vydatných dešťů k prudké změně situace lze označit rybníky v obci Zdoňov a tok řeky Metuje v Teplicích nad Metují. V obci Zdoňov musela být provizorně upravena hráz rybníka, rovněž v dané obci muselo dojít k evakuaci rodinných domů a zemědělského objektu.
- Od pátku 13. září byly v rámci Královéhradeckého kraje řešeny stovky událostí spojených s odstraňováním překážek v podobě větví a stromů. Většina obcí jejichž katastrem protéká vodní tok řešila pomocí místních jednotek monitoring toků a přípravu protipovodňových opatření.

2.4. Varování obyvatelstva

- Varování prostřednictvím JSVV (počty aktivací a území), použití mobilních sirén.
 - 2 x aktivace JSVV:

14. 9. 2024 v 14:32 hod v obci Otovice – Všeobecná výstraha s verbální informací

15. 9. 2024 v 11:33 hod v obci Teplice nad Metují – Všeobecná výstraha s verbální informací

- Využití plošných SMS (počty aktivací a území).
 - Nebylo využito
- Využití náhradního způsobu varování – typ, pro které oblasti.
 - Nebylo využito

2.5. Evakuace a nouzové přežití

- Plošná evakuace nebyla provedena na žádném území, ale byly provedena evakuace konkrétních, ohrožených objektů v jednotlivých obcích. Evakuaci si řídili starostové obcí v Broumově, Starostíně, Zdoňově, Teplicích, Hynčicích a Otovicích.
- Zřízeno bylo evakuační středisko v KD Hynčice, které HZS HKK vybavilo lehátky a spacáky. Středisko bylo provozováno po dobu tří dnů.
- Preventivně bylo vybudováno evakuační středisko pro 50 osob ve sportovní hale v Broumově, které nakonec nebylo využito. HZS HKK opět vybavilo středisko materiálem k nouzovému přežití.
- Zásobování vodou a potravinami si řešili starostové obcí. Spolupráci nabídla také potravinová banka Hradec Králové. Nabídka nebylo využito.

2.6. Zajištění psychosociální pomoci obyvatelstvu a zasahujícím

- Pro zajištění psychosociální pomoci na Broumovsku byly ve dvou dnech 15. 9. a 16. 9. nasazeny v terénu vždy dva tříčlenné týmy ve složení hasič (člen Týmu posttraumatické péče HZS HKK kraje), intervent/ka PČR a intervent/ka Českého červeného kříže. Všechny čtyři týmy postupně prováděly monitoring psychosociálních potřeb a intervence v nejvíce zasažených obcích, konkrétně v Broumově, Starostíně, Zdoňově, Teplicích, Hynčicích a Otovicích. Koordinaci týmů zajišťovali krajský psycholog HZS spolu s asistentkou.
- Terénní monitorovací rozhovor proběhl s více než stovkou osob. Cílem rozhovoru bylo posoudit míru materiálního, a především psychického zasažení daných osob, poučit je o možných projevech stresu a dále je povzbudit ve zvládnutí nastalé situace. Jako zdroj potřebných informací o možných formách pomoci byl osobám distribuován povodňový leták.
- V několika případech byla zasaženým osobám poskytnuta první psychická pomoc, která zahrnuje psychickou stabilizaci osoby a její aktivaci pro další zvládnutí nastalé situace. V obcích byli osobně kontaktováni také zástupci místní samosprávy, kteří směřovali interventy na vybrané adresy, např. za osamocené žijícími lidmi, nebo seniory s handicapem. V obci Zdoňov došlo k řízené evakuaci menšího množství osob, při kterém naši intervenenti asistovali a následně se osobám věnovali i v místním penzionu, který byl určen jako objekt nouzového ubytování.

3. Odstraňování následků a obnova

- Jednotky požární ochrany se v rámci obnovovacích prací soustředily na odčerpávání vody ze zatopených objektů v okolí vodního toku Stěna. Jednalo se zejména o obce Otovice, Hynčice a části města Broumov.

- HZS HKK se dále aktivně zapojil do pomoci s obnovou energetické soustavy v lokalitách Otovice dne 16. 9. 2024 a Žacléř 17. 9. 2024. Na žádost starosty obce Otovice a ČEZ distribuce, byla činnost jednotek v obou pilařských odřadech zaměřena na odstraňování popadaných stromů z elektrického vedení.

4. Systém řízení v rámci HZS ČR a IZS

- Zpohotovnění a nasazení jednotlivých prvků řízení a krizového managementu v rámci HZS kraje kdy byl zřízen štáb HZS HKK, došlo k navýšení početních stavů na stanicích HZS kraje a některým příslušníkům byla navíc stanovena pohotovost mimo pracoviště.
- Činnost jednotek požární ochrany byla řízena centrálně z KOPIS HZS HKK prostřednictvím krajského operačního důstojníka HZS kraje ve spolupráci se štábem.
- Štáb ředitele HZS kraje spolupracoval s krajskou povodňovou komisí, povodňovými komisemi ORP a povodňovými komisemi zasažených obcí při využívání materiálu OOB.
- Nad rámec povodňových komisí byly některé úkoly koordinovány i prostřednictvím pracovníků krizového řízení na ORP.

5. Systém řízení v rámci krizové situace

- Krizové štáby ORP s krizový štáb kraje nebyly aktivovány
- HZS HKK při komunikaci s povodňovými komisemi ORP a kraje si vyžádal zastoupení příslušníků HZS kraje v těchto komisích (zapojení zejména velitelů stanic) – nutné pro rychlou a efektivní komunikaci a vyžadování pomoci v jednotlivých ORP. Komunikace zástupců HZS v povodňových komisích se štábem HZS kraje.
- Využití plánovací dokumentace
 - Povodňové plány.
 - Havarijní plán (evakuace, nouzové přežití).
 - Krizové karty obcí.
- Krizový stav nebyl na území kraje vyhlášen.

6. Pozitiva a výzvy pro zlepšení

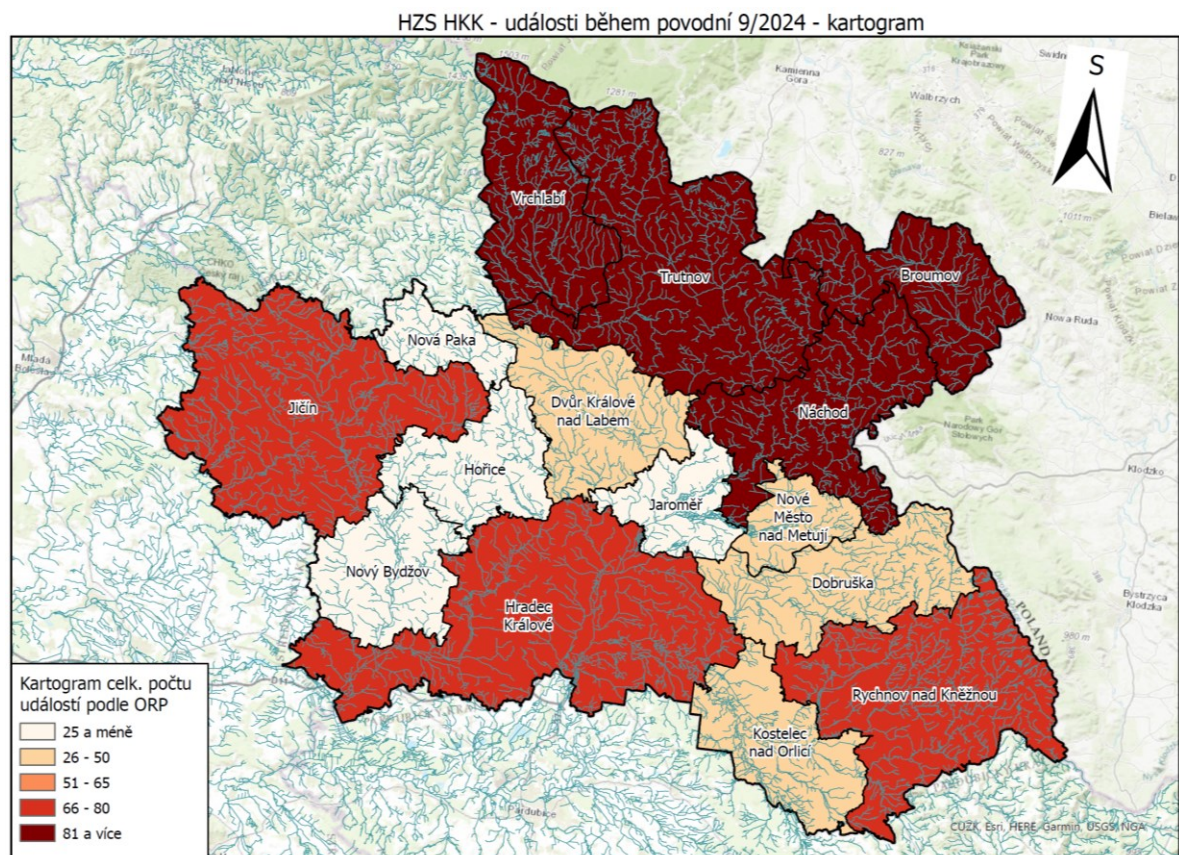
- Ve vodním zákoně, který definuje činnost a složení jednotlivých povodňových komisí není určen jako člen příslušník HZS. Praxe nám ukázala, že je dobré v komisích mít své zástupce pro snazší koordinaci opatření ochrany obyvatelstva (materiální zabezpečení, evakuace, nouzové přežití atp.),
- Dále bude nutné zintenzivnit odbornou přípravu členů štábu ředitele HZS HKK zejména v práci s modulem „Žurnál“.
- Postupné navyšování personálních kapacit k zajištění KOPIS, strategické úrovně řízení a navyšování početních stavů na stanicích HZS kraje vedlo k možnému efektivnímu zvládnutí celé situace spojené s povodňovým stavem a tlakovou níží BORIS.
- Jako pozitivní zkušenost se jeví možnost nasazení dostatečného množství SAP z míst méně zasažených do nejvíce postižené oblasti.
- Plánování a kapacity pro odevzvu (lidské zdroje, prostředky)
- Prostředem pro zlepšení je lepší informovanost členů jednotlivých povodňových komisí o podstatě komise.
- Pozitivně lze rovněž vnímat celkovou logistiku skladových zásob HZS ČR a SSHR prostřednictvím ZU HZS ČR.
- Po předchozích zkušenostech se jeví jako vhodné postupně obnovovat, doplňovat a modernizovat materiál CO.
- Prostředem pro zlepšení je pak technické vybavení HZS kraje, kde bude nutné dovybavit vybrané stanice nosiči kontejnerů hmotnostní třídy „S“ a potřebnou manipulační technikou

jako například nakladače typu Bobcat, či manitou. To vše sebou ponese zefektivnění záchranných a likvidačních prací, a to nejen u mimořádné události typu povodeň.

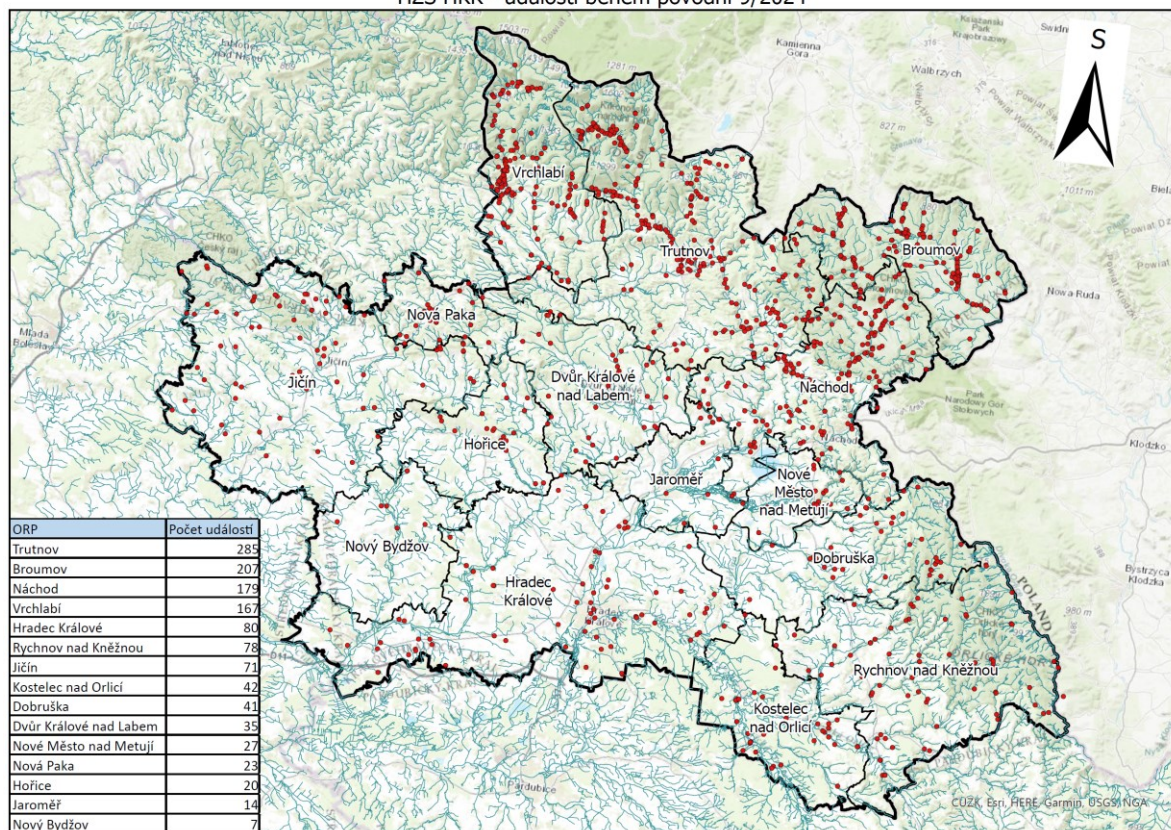
- Dalšími příležitostmi pro zlepšení jsou například předávání informací rámci povodňových komisí oběma směry, a systém distribuce usnesení UPK.

7. Další relevantní sdělení

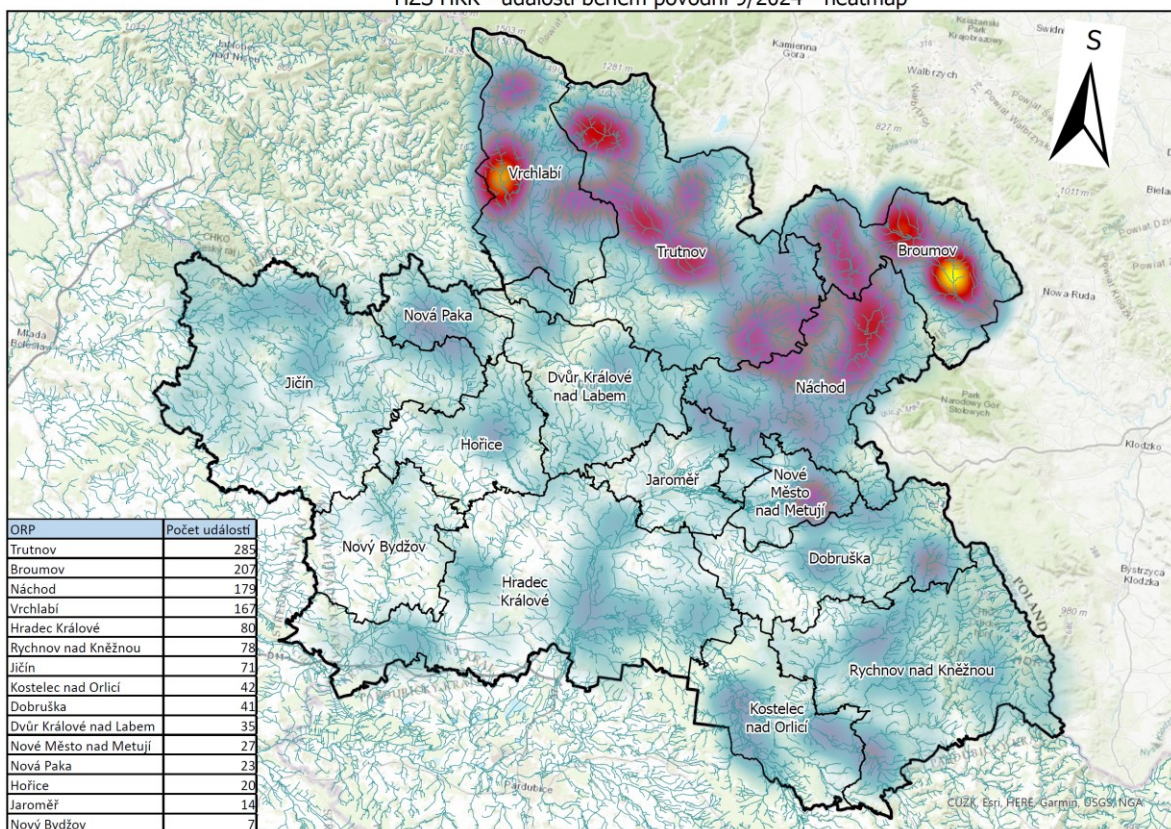
8. Přílohy

HZZ HKK - události během povodní 9/2024

HZZ HKK - události během povodní 9/2024 - heatmap

Vybraná fotodokumentace:

<https://eu.zonerama.com/HZSKHK/Album/12032357>

<https://eu.zonerama.com/HZSKHK/Album/12031161>

<https://eu.zonerama.com/HZSKHK/Album/12034722>

<https://eu.zonerama.com/HZSKHK/Album/12033656>